

„AZ EMBER SZERET EGY KICSIT KÖZÖSSÉGBEN LENNI”

HELYI IFJÚSÁGI KLUB

Interjúalany:

ifj. V. Lajos (22 éves), Dombegyháza

Kérlek, beszélj először a családi körülményeidről, szüleidről, gyermekkorodról!

Valahol itt a környéken nőttem fel nem is olyan messze. Édesapám foglalkozását tekintve állatorvos, édesanyám már jó ideje nem dolgozik, tehát őt háztartásbelinek mondanám, két testvérem van, egy nővérem meg egy húgom. Egyetemi hallgató vagyok, a műszaki egyetemen most leszek negyedéves hallgató.

Milyen családi mintát láttál a közösségi kapcsolatok területén?

Igazából ugye nekem van két testvérem, és az már valamilyen szinten egy ilyen kis közösségnek tekinthető, de alapvetően, amikor úgymond fiatalabb voltam, akkor annyira nem folytam bele ilyen dolgokba... Mert lehet, hogy nem is érdekelt, vagy ha érdekelt is, nem engedtek, én nem tudom.

Milyen iskolai közösségekhez tartoztál?

Már nem emlékszem, általános iskolában mire jártam, de gimnáziumban azért jártam sportkörre, fizikaverseny-előkészítőre, meg ilyenek.

Ezekből a szakkörökből a gimnázium befejezése miatt maradtál ki?

Jellemzően igen.

Van-e esetleg a családon kívül közösség, amelynek most a tagja vagy?

Van néhány. Most egyetemen vagyok, ott van jónéhány, például tevékenykedem egy kari fotóklubban, aminek az a lényege, hogy rendezvényeken fotózunk, meg ilyesmi.

Milyen rendszeres a kapcsolattartás a tagok között?

Szorgalmi időszakban van egy gyűlés hetente, ami 1-2 óra.

Áldozatot kell hoznod annak érdekében, hogy részt vegyél a közösség munkájában?

Hát nyilván, abban az 1-2 órában is tudnék mást csinálni. Volt olyan félévem, hogy kedden mindig zh-m volt, és hétfőn voltak a gyűlések. Ezt tekinthetjük áldozatnak, hogy én ott voltam, ahelyett, hogy tanultam volna.

Fontos az elégedettséghez, hogy tagja legyél egy közösség?

Valamilyen szinten biztos fontos ez a dolog, mert azt nem érzem nagyon-nagyon fontosnak, hogy elmenjek fotózni, mert anélkül is meglennék, de az ember szeret egy kicsit társaságban lenni.

Mi fontosabb: a közösséghez tartozás vagy a fotózás?

Mondjuk azt, hogy a fotózás is legalább annyira fontos.

Melyik a legmeghatározóbb közösség számodra?

Egy ifjúsági klubról van szó.

Beszélg róla, kérlek!

Ez a közösség formálisnak tekinthető 2004 óta, most lett négyéves. Akik ott vannak, többnyire előtte is ismerték egymást. A tagokat tekintve nézhetjük úgy, hogy vannak

egyszer, akik formálisan jelezték tagsági szándékukat, volt egy nyilatkozat, amit alá kellett írni, ezt tekintve vagyunk ötvenen, az aktív tagok kb. húszan vannak.

Hogyan toboroztok új tagokat?

Konkrét tagtoborzási akciók nincsenek.

Akkor hogyan bővül a klub tagsága?

Valamilyen szinten életkorhoz kötött, van egy alsó korhatár mind az elvi síkon, mind pedig a gyakorlatban, 14 éves kortól ajánlott részt venni ezeken a dolgokon, és akinck testvére, ismerőse tag, azt lehet, hogy érdekli, és akkor eljön.

Milyen gyakran szerveztek összejöveteleket?

Régebben volt ilyen elképzelés, hogy rendszeres összejöveteleket szervezünk adott időközönként, de valljuk be, ez nem igazán jött össze. Ennek több oka van. Igazából akkor vannak ilyen összejövetelek, mikor valami oka van annak, hogy ezt összehívjuk. Ha például valami rendezvény van, kirándulás, vagy valamit el kell dönteni, ki kell találni, hogy mi legyen, hogy legyen. Vagy ha van valami feladatunk, megbeszéljük, ki mit csinál, meg ilyenek.

Van valami formális menete?

Általában az történik, hogy van egy-két-három téma, amiről beszélni kell, nevezzük napirendi pontnak, és ezt valaki előadja, és általában megbeszéljük a dolgokat, és a végén el kell dönteni, hogy legyen, mint legyen.

Milyen a részvételi arány?

Átlagosan mondjuk egy tucat ember. Az aktív tagok több mint fele. Általában 10-12 ember, aki meg tud jelenni egy ilyen akción.

Mi a közösséghez csatlakozók motivációja?

Hát nem is tudom, igazából nagyon sok oka lehet ennek a dolognak. Akik ott vannak, azok többségét az alkotja, akik az eleje óta ott vannak, de azért léptek is be. Ennek az egésznek az indulása azon alapult, hogy hasonló korú embereknek legyen szórakozási lehetősége, mert azok itt viszonylag korlátozottak, és amikor ez a klub megalakult, az volt a célja, hogy lehetőségeket biztosítson ennek a korosztálynak arra, hogy az idejüket eltöltsék hasznosabban vagy érdekesebben.

Tehát a legfőbb motivációt a szórakozási lehetőségek létrehozása jelenti?

Elképzelhető, hogy az. Hogy ez hány embert motivált az elején, azt nehéz megmondani, de sok ember azért jött ide, mert a másik is itt van, akit ő ismer, és hasonló dolgok.

A közösséghez tartozás fontosabb motiváció?

Nyilván kell ehhez egy kritikus tömeg, mert attól, hogy én odamegyek, nyilván nem fogad el mindenki. Ha öten odamennek, lehet hogy három ismerősük is odamegy, és akkor ez így megy.

Kevesen vannak, akik utólag csatlakoztak ehhez az egészhez. Ők olyanok, akik életkoruk alapján nem tehetnék előbb. Olyanok nem nagyon vannak, akik egy-két évvel ezelőtt is csatlakozhattak volna, általában az életkor határozza meg.

Megfigyelhető-e klikkesedés a csoporton belül?

Nem feltétlenül tartom ezt jelentősnek, mert szerintem nem akkora a csoport mérete, hogy ilyen csoportosulások alakuljanak ki, legalábbis nem vettem észre. Ami egy hasonló dolog – és itt meg lehetne említeni –, a lányok és a fiúk között van egy kis ellentét, kisebb szívatások.

Néhány ember van, akik régebb óta ismerik egymást, vagy van három testvér, de nem jelentős, nem okoz konfliktust.

Mesélj a közösségben hozzád legközelebb álló két tagról!

Érdekes kérdés, hát nem tudom. Akkor úgy mondanám, hogy esetleg olyan, akinek jobban számít a véleménye. Ilyenből van három-négy ember, de akkor kiválasztok kettőt. Eredetileg úgy indult, hogy ketten voltunk itt a vezetők, Renáta meg én. Legyen ő az egyik, akiről itt szó lehet. Ismerem már elég régóta, több mint tíz éve, már általános iskolából. Együtt jártunk taekwondóra. Oda jártam négy évig, már onnan ismerem, meg amikor voltak a suliban rendezvények, általában mindketten ott voltunk.

Ketten lennének a srácok közül, de inkább B. Csabi. Ő egy fiatalabb korosztály valamilyen szinten, Reni az, aki viszonylag a közé tartozik (24 éves), ő másképp gondolkodik, mint a többiek.

Miért az ő véleménye a meghatározó a közösségen belül?

Egyrészt a tevékenysége miatt, de leginkább talán a személyisége miatt. Valószínű, tapasztaltam már azt az évek során, hogy ki az, akinek olyan a gondolkodása, véleménye, amire érdemes adni valamilyen szempontból. Mert nyilván mindenkire érdemes, de az egyenlők között is vannak, akinek jobban. Szóval B. Csabi, aki a srácok között a hangadó, ő az, aki talán kicsit összeszedettebben tudja átgondolni a dolgokat. Hallgatnak is rá valamilyen szinten a többiek, mert általában nem jellemző az, hogy olyan nagyon nagy hülyeségeket mond.

Miről beszélgettek a közösségi összejöveteleken?

Az a helyzet, hogy ezeket az embereket régebb óta ismerem, de sajnos mostanában elég keveset vagyok itthon ahhoz, hogy így tudnánk mindenféle dolgokról tárgyalni. Ha valami gyűlés van, természetesen beszélgetünk, de mondhatjuk azt, hogy a kommunikációnak a jelentős részét az teszi ki, amit a csoporttal kapcsolatban beszélünk.

Közügyekről szoktatok beszélgetni?

Elképzelhető, hogy szóba kerülnek ilyen dolgok a beszélgetések folyamán, de egyrészt nem is annyira érint, másrészt annak mindenki tudatában van, hogy ha ezt

mi megbeszéljük, és azt mondjuk, hogy a rózsaszínek sokkal jobbak, mint a zöldek, nem valószínű, hogy nagy befolyással lenne itt a dolgokra. Akár itt, közösségi szinten, nagyobb, megyei, országos szinten meg egyáltalán nem. Tisztában vagyunk a korlátainkkal, szerintem.

A klubban kívül tartozol-e más, esetleg informális közösséghez?

Mondhatjuk, hogy van ilyen egyetemi ismeretség, ami azért félig-meddig formális, félig-meddig nem.

Miért?

Mert vannak, akiket nem azért hív meg az ember egy buliba, mert egy csoportba járnak, hanem mert a barátja.

Kik a legfontosabbak számodra ebből a baráti körből?

Ez nehéz kérdés. Itt azért hölgyeket és urakat egyaránt nem tudnék kiemelni, mert nálunk annyira nem kiegyensúlyozott a nemek aránya, tehát itt a férfiaknál maradtunk. A barátságok úgy alakulnak ki, hogy valamilyen szinten azért szervezett az a dolog, hogy az ember milyen közösségbe kerül. Volt a gólyatábor, ahol bekerültél egy csapatba, aztán a kollégiumban azokkal kerültél egy szobába, egy tankörbe, ahova beosztottak. Tehát ez így eléggé adja magát, hogy utána az lesz a baráti köröd, ismeretségi köröd, akikkel együtt töltöttél nem tudom mennyi időt.

Van egy András nevű, ő is ilyen 22 környékén, ő egyetemi illetőségű, budapesti. Hát tulajdonképpen volt egy ilyen szűkebb csoport, amibe a kollégiumi ismerőseim nem tartoznak bele, de mondjuk ő benne volt. Sok kurzust hallgattam az egyetemen angol nyelven, és ő is ott volt. Jobban a kisebb hallgatói csoportokban ismerkedtünk meg.

A kollégiumban is elég sok barátom van, de legyen mondjuk Balázs, akivel két évet voltunk szobatársak. Onnan ismerem, hogy a legelső félévben már egy szobába kerültünk. Ennek a beosztása nem rajtunk múlt, ez így ki lett osztva. Onnan ismerem. Aztán beléptem ebbe a fotókör dologba, aztán ő is, és onnan is

ismerem. Első, második évben voltunk egy szobában, harmadik évben már nem, de a foratókörből tartjuk a kapcsolatot, meg a kollégiumból is. Én villamosmérnök vagyok, ő meg informatikus, így célszerűvé vált, olyanokkal van együtt az ember, akik ugyanazt tanulják.

Visszatérve az ifjúsági klubra, milyen a szervezeti struktúrája? Hogyan kommunikáltok a tagokkal?

Igazából ez nem tekinthető különösebben szervezettnek. Ha mondjuk felmerül egy téma, amit meg kell beszélni, akkor szólok néhány embernek telefonon, hogy mi a helyzet, és megbeszéljük, hogy mondjuk Pistike szól Jancsikának meg Józsikának, Katika szól Marikának meg Terikének, és körülbelül így mennek a dolgok. Nincs egy ilyen szervezett csatorna. Lehetne, meg volt már róla szó, de ezekre annyira nincs szükség.

Van-e tényleges hierarchia a csoporttagok között?

Amikor egy konkrét döntésről van szó, akkor megszavazzuk, mindenki szava egyformán számít.

Mindenki elmondja a véleményét?

Nyilván nem így van, mert vannak, akik jobban tudják, és vannak, akik mindig hozzácsapódnak valakihez vagy valakikhez.

Inkább a hangadók véleménye számít?

Tulajdonképpen igen, de ez nem szűkíti le annyira a kört, nem vagyunk olyan sokan. Van hat-nyolc ember, aki hangadónak számít, vagyunk mondjuk tizenketten, az már azért az embereknek több mint fele.

Sikeres szerinted ez a közösség?

Az, hogy a tagok ezt hogy gondolják, egy érdekes kérdés. Nyilván oka van annak, ha valaki négy évvel ezelőtt úgy gondolta, hogy ez őt érdekli, belefog, és ők még ott vannak. Ha annyira rossznak tartanák, nem lennének ott.

Elégedettek-e a tagok a működéssel?

Hát nem tudom teljes bizonyossággal állítani, de inkább elégedettek, mint nem. Mondjuk ezt abból tudom leszűrni, hogy ott vannak.

Számíthatnak a tagok egymás segítségére is?

Szerintem igen. Ez abból is fakad, hogy az embereknek a jó része – aki ott van –, régi ismerősök, tehát ez alaphoz így van, de egyébként is így van. Előfordult már, hogy valakinek gondja volt, és számíthatott a közösségre.

A tagok életminőségében hozott-e változást, hogy ehhez a közösséghez tartoznak?

Valamilyen szinten igen. Lehetnek olyanok, akik odakerülnek és kapnak egy példát, egy mintát, akár egy viselkedési módra, vagy hogy egy helyzetben mit kellene csinálni, hogy kellene ezt csinálni.

Fontos-e a kapcsolattartás számotokra egyéb szervezetekkel?

Mindenképpen. Nekünk az önkormányzat elejétől fogva biztosítja a működési feltételeinket, például helyet, ahol összegyűlhetünk, valamit csinálhatunk. Valamilyen szintű anyagi támogatást is kapunk, ami... Anélkül is összejönne mondjuk. Egy szervezetnél vannak dolgok, amik pénzbe kerülnek, és ha nem lenne ez az anyagi támogatás, akkor lehet, hogy tagdíjat szednénk, de az már mindenféleképpen egy olyan dolog, ami esetleg megszüri azt, hogy ki van ott és ki nem.

Zökkenőmentes ez az együttműködés az önkormányzattal?

Igazából ez az együttműködés tulajdonképpen kétoldalú, mert azért, hogy mi kapjuk az anyagi támogatást, meg a helyiséget, elvárások is vannak felénk. Mondjuk rendezvényeken részt veszünk, segítünk, legyen az egy falunap, vagy akármi, jellemzően ott tőlünk nyolc-tíz-tizenkét ember segítkezik. Ez tulajdonképpen egy olyan szituáció, ami nekik is jó, mert egy önkormányzat költségvetésében az a 6 számjegyű összeg nem egy nagy tétel. Ahol mondjuk százmillió forintokról van szó éves szinten – nem azt mondom, hogy semmi –, de nem emiatt fog romba dőlni a költségvetés. Ha csak az anyagi oldalát nézzük, ez nekik jobban megéri. Ha mondjuk azokat az embereket nézzük, akik ott segítkeznek, s ha őket valamilyen módon fizetni kéne, az nyilván nem annyiba kerülne. Vannak elvárások felénk is, vannak nézeteltérések is. Mondjuk egy május elseji rendezvényen az emberek 80%-a nincs itthon, érettségi, meg ilyesmi, és akkor ez nyilván nem megy, de ha az évek sorát nézzük, akkor sikeres az együttműködés.

Mi a véleménye a település lakóinak a közösségek működéséről? Egyáltalán tudnak-e róla?

Vannak, akik tudnak, nyilván vannak – elég sokan –, akik nem. A megítélése vegyes. Vannak természetesen ellenzői is. Tulajdonképpen van egy olyan csoport, akik hasonló korúak, meg ilyenek, és ők is szeretnének ilyenben részt venni, de mondjuk nem jöttek be a dologba, most meg már – vagy azért, mert nem akarnak, vagy azért, mert esetleg van egy ember a klubon belül, akivel nincsenek jóban – nem fognak így utólag csatlakozni, vagy legalábbis azt hangoztatják. Annyit látnak ebből, hogy kapjuk az anyagi támogatást, és elmegyünk nyaralni, meg jól szórakozunk.

Szerinted a társadalom számára miért fontosak a közösségek?

Hát ennek is nagyon sokféle ágazata van. Közösségek. Nyilván az embernek régen is volt egy baráti köre, és akkor ott elbeszélgettek. Manapság ez talán már kevésbé jellemző. Úgymond ezek a spontán közösségek, akik ott laknak egymás tőszomszédságában, megünneplik egymás születésnapját, vagy elmennek együtt a kocsmába.

Mostanában ez talán kevésbé jellemző. Az emberek többsége dolgozik, nem ér rá, és abba az irányba mozdultak el a dolgok, hogy inkább ilyen célzott közösségek: ha én mondjuk elmegyek egy aerobikórára, lehet az az oka, hogy sportoljak, vagy lehet az az oka, hogy ott meg tudjam beszélni a Marival azt, hogy mi történt.

A társadalom számára, ha az emberek többet mozognak közösségben, az lehet, hogy fejleszti az emberek együttműködési képességét, másrészt ők boldogabbak lesznek, jobb lesz.

A munkahelyen is hasznos lehet. Azt is nézhetjük, hogy ha valaki nem mozog ilyen közösségben, befordul, akkor valamilyen szinten teher lesz a társadalomnak, mert előbbutóbb ezzel kezelni kell, valahogy neki is be kell illeszkedni az emberek közé, adott esetben nem is tud elmenni dolgozni.

Milyen céljaitok vannak az ifjúsági klubban?

Többféle célunk is lehet. Magának a szervezetnek a célja eredendően az volt, hogy olyan lehetőséget adjon ennek a korosztálynak, ami itt nem állt rendelkezésre – mármint szórakozás szempontjából, közösségi szempontból –, hogy ne csak a szombat esti diszkókban találkozzanak, hanem hogy szervezett keretek között össze tudjanak gyűlni.

Tulajdonképpen ez volt az a közvetlen cél, ami miatt létrejött, de talán az is, – ami az elején még nem volt cél, de ma már az –, nem azt mondom, hogy példamutatás, de van valamilyen differencia aközött, hogy ki hány éves és valamilyen szinten a fiatalok lehet hogy látnak egy példát, hogy mit kellene tenniük adott helyzetben... Mert van olyan, aki ezt otthon nem kapja meg, vagy nem feltétlenül a jó példát kapja meg.

Sikerül elérni ezeket a célokat?

Látok fejlődést néhány emberen.

Milyen mértékben köszönhető a vezetőknek vagy a tagoknak?

Igazából nem mondanám, hogy a vezetőknek köszönhető. Egy vezetőnek az a dolga – én is próbálom azt csinálni –, hogy terelgeti az embereket. Nem mondom azt,

hogy ezt így kéne, vagy úgy kéne, hanem ha van egy elképzelésem, hogy mit hogy kéne tenni, akkor megpróbálom felvázolni, hogy miért gondolom én ezt így. Ha megértik, akkor lehet, hogy valaki elmondja, ez miért nem jó, és akkor én is rájövök, hogy tényleg nem így van, vagy ha azt mondják, hogy jó, akkor úgy történnek a dolgok. Szerintem ebben a vezetőknek annyi szerepük van, hogy összetartják ezt az egészet, ennek a hivatalos kereteit. Mondjuk lehet, hogy ha nem lenne az a pár ember, aki irányítgatja a dolgokat, lehet hogy ez szétesne. Tehát az, hogy ki hova fejlődött, az a közösségben alakul ki.

Van-e valamiféle beleszólási lehetőségek a helyi döntésekbe?

Valamilyen szinten adnak a véleményünkre, de ez meglehetősen korlátozott. Mondjuk abban, hogy ők most mit csináljanak, hogyan csinálják, abba nincs közvetlen beleszólásunk. Tudunk javasolni dolgokat, de nincs erre semmiféle szabály, hogy ezt nekik mennyire kellene figyelembe venni, vagy egyáltalán figyelembe kell-e venni.

Volt már arra példa, hogy figyelembe vették a javaslataitokat?

Volt már rá példa. Általában olyan dolgokba van beleszólásunk, amiben mi is részt veszünk. Egy rendezvényszervezésnél meg vagyunk hívva, mint szervezők, és el tudjuk mondani, hogy előző évben mit láttunk, min kellene változtatni, és azt figyelembe veszik.

Ismered-e személyesen azokat, akik részt vesznek a helyi hatalmi döntésekben?

Igen.

Milyen javaslatod van, amivel a helyi körülményeket javítani lehetne?

Nagyon sok ötletem van, amit meg lehetne csinálni, de mivel ismerőseim körébe tartozók vesznek részt a helyi hatalomban... Így azért látom azt, hogy mennyire korlátozottak a lehetőségek arra, hogy az ember itt bármit is megcsináljon.

Lehetne az emberek közérzetét javítani egy parkkal, de amik tényleg nagy volumenű dolgok lennének: az embereknek munkahelyeket kellene létrehozni. Ez mondjuk egy tipikusan olyan dolog, ami egy ilyen helyen, és ilyen lehetőségek között nem éppen egyszerű dolog. Ötletek a vannak, de ezeknek a megvalósítása jelenleg elég távol áll.

Van-e információd arról, hogy a helyi költségvetésből mire mennyit fordítanak a vezetők?

Igen. Igazából arról tudok nyilatkozni, ami ilyen szemléletmódbeli váltás volt a vezetéssel kapcsolatban. Régebben az volt, hogy a gyorssegély jellegű dolgokat részesítették előnyben. Ha mondjuk munkanélküli lett valaki, akinek van két gyereke, akkor adtak neki 20 000 forintot, hogy az neki jó lesz. De ily módon ez felemésztett olyan erőforrásokat is, amelyekkel hosszú távon esetleg lehetett volna komolyabb dolgokat kiküszöbölni. Ez egy olyan dolog, amire most kevésbé fektetnek hangsúlyt – attól nem lesz jobb valakinek, ha kap két napra ötezer forint segélyt, sőt, talán hosszú távon rosszabb is lesz –, ezzel kapcsolatban, úgy veszem észre, hogy hosszabb távra terveznek. Olyan fejlesztésekre próbálnak erőforrásokat átcsoportosítani, amelyek nem fognak pénzt termelni a következő egy-két évben. Például munkahelyteremtés.

Ha a települések nagyobb összeget nyerne pályázaton, mire költenéd?

Attól függ, hogy ez alatt a nagyobb összeg alatt mennyit értünk. Tehát ha néhány tíz- vagy százmilliót értünk alatta, akkor lehetne parkokat, játszótereket csinálni, ami lehet, hogy az emberek életminőségét nem javítaná, de mondjuk jobb lenne a közérzetük. Mert ez az összeg nem elég arra, hogy mondjuk munkahelyeket teremtsenek.

Mire kellene többet fordítani szerinted?

Hát, nem is tudom. Attól függ, hogy mi a cél. Ha az a cél, hogy a fiatalokat itt tart-suk, akkor olyan vonzó lehetőségeket kell teremteni, hogy itt maradjanak. Ha az a cél, hogy az egyre idősödő településen a nyugdíjasoknak jó legyen, akkor építünk még két idősek otthonát.

Én azt tartom fontosnak, hogy a fiatalokat támogassák valami úton-módon, de nehéz kérdés, hogyan lehetne ezt megoldani.

Ha lenne egy olyan megmozdulás, tüntetés, amelynek célját fontosnak tartanád, részt vennél-e benne a közösségeddel?

Én mindenképpen. A közösségemet nem hiszem, hogy magammal vonszolnám.

De megpróbálnád őket is mozgósítani?

Elképzelhető. De ez nagyon bonyolult kérdés. Ha van egy olyan dolog – és én biztos vagyok abban, hogy ez így jó –, teljes mellszélességgel kiállnék. De azt is mérlegelni kell, hogy a környezetem mit szól ehhez. Ők nem azért vannak abban a közösségben, hogy ha én felbujtom őket, jöjjenek. De ha úgy gondolom, hogy ez a közösség érdeke, akkor elképzelhető.

A jövőre nézve szeretnél-e közösség tagja lenni?

Hát én igazából viszonylag sok helyen vagyok, tovább nem nagyon akarom bővíteni.

Már igyekszem csökkenteni a szerepemet itt ezekben a dolgokban, de szerintem mindig lesz valami olyan dolog, amiben részt veszek.

Érzel-e ahhoz kedvet, hogy vezetőként is jelen legyél a közösségben?

Nem mondanám, hogy megcsömörlöttem a feladatok közepette, tehát elképzelhetőnek tartom.

Turbucz Mariann